

Cập Nhật Luật

Tháng 8 năm 2019

Quy định mới về quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam

Ngày 26 tháng 6 năm 2019, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam ("**NHNN**") đã ban hành Thông tư số 06/2019/TT-NHNN hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài ("**ĐTTTNN**") vào Việt Nam ("**Thông tư 06**"). Thông tư 06 sẽ có hiệu lực từ ngày 6 tháng 9 năm 2019 và thay thế Thông tư số 19/2014/TT-NHNN ngày 11 tháng 8 năm 2014 của NHNN hướng dẫn về cùng vấn đề ("**Thông tư 19**").

Dưới đây là các điểm thay đổi đáng chú ý được quy định tại Thông tư 06:

Mở rộng khái niệm doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN là đối tượng phải mở tài khoản vốn đầu tư trực tiếp ("**TKVĐTTT**")

Thông tư 06 đưa ra định nghĩa rõ ràng và rộng hơn về khái niệm doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN phải mở và sử dụng TKVĐTTT cho các giao dịch vốn, bao gồm:

- a. Doanh nghiệp được thành lập (mới) trong đó có nhà đầu tư nước ngoài là thành viên hoặc cổ đông (bất kể tỉ lệ sở hữu) và phải thực hiện thủ tục cấp Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư ("**GCNĐKĐT**") theo quy định của Luật Đầu tư 2014;
- b. Doanh nghiệp (không thuộc trường hợp quy định tại điểm (a) nêu trên) có nhà đầu tư nước ngoài sở hữu từ 51% vốn điều lệ trở lên, bao gồm:
 - (i) doanh nghiệp có nhà đầu tư nước ngoài góp vốn, mua cổ phần, phần vốn góp;
 - (ii) doanh nghiệp được thành lập sau khi chia, tách, sáp nhập, hợp nhất;
 - (iii) doanh nghiệp được thành lập (mới) theo quy định của pháp luật chuyên ngành (như tổ chức tín dụng, doanh nghiệp kinh doanh bảo hiểm, công ty chứng khoán, công ty luật, v.v.)

Cần lưu ý rằng khái niệm "ĐTTTNN" và "doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN" không còn được quy định tại Luật Đầu tư 2014. Thêm vào đó, các doanh nghiệp thuộc nhóm (b)(i) và (iii) nêu trên không phải thực hiện thủ tục cấp GCNĐKĐT theo quy định tại Luật Đầu tư 2014 và do đó không thuộc đối tượng phải mở và sử dụng TKVĐTTT để thực hiện các giao dịch vốn theo quy định tại Thông tư 19.

Quy định rõ hơn về việc mở và sử dụng TKVĐTTT

Doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN phải mở và chỉ được duy trì một TKVĐTTT bằng ngoại tệ tương ứng với loại ngoại tệ được đăng ký để thực hiện góp vốn đầu tư và một TKVĐTTT khác bằng đồng Việt Nam (trường hợp góp vốn được thực hiện bằng đồng Việt Nam) tại một ngân hàng được phép tại Việt Nam.

Trường hợp doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN thực hiện các khoản vay nước ngoài mà đồng tiền đi vay không tương ứng với đồng tiền mà doanh nghiệp đó sử dụng cho TKVĐTTT, Thông tư 06 cho phép doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN được mở thêm một "tài khoản vay, trả nợ nước ngoài" bằng loại đồng tiền đi vay tại ngân hàng được phép nơi đã mở TKVĐTTT.

Trường hợp doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN muốn thay đổi TKVĐTTT sang ngân hàng được phép khác, doanh nghiệp phải đóng TKVĐTTT cũ sau khi chuyển toàn bộ số dư sang TKVĐTTT mới.

Những trường hợp doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN không phải duy trì TKVĐTTT và thành viên, cổ đông nước ngoài là người không cư trú phải thực hiện mở tài khoản vốn đầu tư gián tiếp ("**TKVĐTGT**")

Thông tư 06 quy định các trường hợp trong đó các doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN thuộc nhóm (b) nêu trên phải đóng TKVĐTTT và các thành viên, cổ đông nước ngoài là người không cư trú của các doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN này phải thực hiện mở TKVĐTGT, cụ thể:

- i. doanh nghiệp sau khi thực hiện giao dịch chuyển nhượng cổ phần, phần vốn góp hoặc phát hành thêm cổ phần tại doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN dẫn đến tỷ lệ sở hữu của nhà đầu tư nước ngoài tại doanh nghiệp này giảm xuống dưới 51%; hoặc
- ii. sau khi doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN là công ty đại chúng có cổ phiếu niêm yết hoặc đăng ký giao dịch trên sở giao dịch chứng khoán.

Tuy nhiên, Thông tư 06 không đưa ra thời hạn phải đóng TKVĐTTT và mở TKVĐTGT cho các trường hợp nêu trên. Cần lưu ý rằng việc mở và sử dụng TKVĐTGT hiện đang được điều chỉnh bởi Thông tư số 05/2014/TT-NHNN ngày 12 tháng 3 năm 2014 của NHNN (“**Thông tư 05**”).

Quy định rõ hơn về loại tiền tệ và phương thức thanh toán của các giao dịch chuyển nhượng vốn (“Mua bán và Sáp nhập”) trong các doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN

Hai trong số những vấn đề không rõ ràng còn tồn đọng trong những năm qua liên quan đến Giao dịch Mua bán và Sáp nhập, đó là liệu rằng:

- i. giá trị chuyển nhượng có thể được định giá bằng ngoại tệ; và
- ii. việc thanh toán giá trị chuyển nhượng có thể được thực hiện ở nước ngoài.

Thông tư 06 giải quyết rõ các vấn đề này như sau:

- Giao dịch giữa các nhà đầu tư là người không cư trú: giá trị chuyển nhượng được phép định giá bằng ngoại tệ và việc thanh toán không phải thực hiện thông qua TKVĐTTT
- Giao dịch giữa các nhà đầu tư là người cư trú: giá trị chuyển nhượng phải được định giá bằng đồng Việt Nam và việc thanh toán không phải thực hiện thông qua TKVĐTTT
- Giao dịch giữa nhà đầu tư là người không cư trú và người cư trú: giá trị chuyển nhượng phải được định giá bằng đồng Việt Nam và phải thực hiện thông qua TKVĐTTT

Trường hợp nhà đầu tư nước ngoài là người không cư trú thực hiện giao dịch Mua bán và Sáp nhập tại các doanh nghiệp không được xem là doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN theo định nghĩa nêu trên, giá trị chuyển nhượng phải được định giá bằng đồng Việt Nam và việc thanh toán giá trị chuyển nhượng phải được thực hiện thông qua TKVĐTGT như quy định tại Thông tư 05.

Nới lỏng yêu cầu chuyển tiền từ nước ngoài vào Việt Nam để thanh toán cho các chi phí chuẩn bị đầu tư

Thông tư 06 nới lỏng yêu cầu chuyển tiền từ nước ngoài vào Việt Nam để thanh toán cho các chi phí hợp pháp phát sinh trong giai đoạn chuẩn bị đầu tư (“**Chi phí Chuẩn bị Đầu tư**”). Theo đó, trước khi được cấp GCNĐKĐT (hoặc thông báo về việc đáp ứng điều kiện góp vốn, mua cổ phần, mua lại phần vốn góp của nhà đầu tư nước ngoài hoặc giấy phép thành lập được cấp bởi cơ quan có thẩm quyền tại Việt Nam tùy từng trường hợp áp dụng), nhà đầu tư nước ngoài được lựa chọn chuyển tiền thanh toán Chi phí Chuẩn bị Đầu tư (i) trực tiếp từ tài khoản ở nước ngoài của nhà đầu tư hoặc (ii) từ tài khoản thanh toán bằng ngoại tệ và/hoặc đồng Việt Nam của nhà đầu tư nước ngoài đó mở tại ngân hàng được phép tại Việt Nam.

Quy định mới này loại bỏ việc chuyển tiền không cần thiết từ nước ngoài vào Việt Nam của nhà đầu tư nước ngoài trong giai đoạn chuẩn bị đầu tư, cũng như tránh các rủi ro tiềm tàng từ các cơ quan thuế về việc khấu trừ các chi phí này cho mục đích thuế tại Việt Nam của doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN khi tiền thanh toán cho các chi phí này không được chuyển từ tài khoản ngân hàng được mở tại Việt Nam theo như yêu cầu nghiêm ngặt tại Thông tư 19.

Điều khoản chuyển tiếp: thời hạn 12 tháng để hoàn thành việc chuyển đổi tài khoản vốn phù hợp

Thông tư 06 quy định trong thời hạn 12 tháng (trước ngày 6 tháng 9 năm 2020) để các doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN và nhà đầu tư nước ngoài trong các trường hợp dưới đây phải thực hiện chuyển đổi tài khoản ngân hàng cho các giao dịch vốn sang loại tài khoản ngân hàng phù hợp:

- Đối với doanh nghiệp có nhà đầu tư nước ngoài sở hữu từ 51% vốn điều lệ trở lên và nhà đầu tư nước ngoài đã mở và sử dụng TKVĐTGT để góp vốn, mua cổ phần, phần vốn góp tại doanh nghiệp này, doanh nghiệp phải mở TKVĐTTT để thực hiện các giao dịch vốn trong tương lai.
- Đối với trường hợp doanh nghiệp đang duy trì TKVĐTTT, doanh nghiệp phải đóng TKVĐTTT này và thành viên, cổ đông nước ngoài là người không cư trú phải mở TKVĐTGT, nếu (i) tỷ lệ sở hữu của nhà đầu tư nước ngoài dưới 51% vốn điều lệ của doanh nghiệp, trừ trường hợp doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN được thành lập mới và được cấp GCNĐKĐT theo quy định của Luật Đầu tư 2014 được liệt kê tại mục (a) nêu trên, và (ii) doanh nghiệp có vốn ĐTTTNN có cổ phiếu được niêm yết trên sàn giao dịch chứng khoán hoặc đăng ký giao dịch trên sở giao dịch chứng khoán.

Liên hệ với chúng tôi

Tp. Hồ Chí Minh

Tầng 10, Tòa nhà Sunwah,
Số 115, Đường Nguyễn Huệ,
Phường Bến Nghé, Quận 1,
Tp. Hồ Chí Minh, Việt Nam

T: +84 (28) 3821 9266
F: +84 (28) 3821 9267
E: kpmghcmc@kpmg.com.vn

Richard Stapley-Oh

Phó Tổng Giám đốc
Trưởng Bộ phận Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (28) 3821 9266 (ext. 3876)
E: rstapleyoh@kpmg.com.vn

Nguyễn Thanh Hòa

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (28) 3821 9266 (ext. 8276)
E: hnguyen23@kpmg.com.vn

Bùi Thị Thanh Ngọc

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (28) 3821 9266 (ext. 3792)
E: ntbui@kpmg.com.vn

Trần Duy Bình

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (28) 3821 9266 (ext. 3791)
E: binhdtran@kpmg.com.vn

Hà Nội

Tầng 46, Tòa tháp Keangnam,
Hanoi Landmark Tower, Tòa nhà 72 tầng,
Lô E6, Đường Phạm Hùng, Khu đô thị
mới, Cầu Giấy, Phường Mễ Trì,
Quận Nam Từ Liêm, Hà Nội, Việt Nam

T: +84 (24) 3946 1600
F: +84 (24) 3946 1601
E: kpmghanoi@kpmg.com.vn

Phạm Thị Quỳnh Ngọc

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (24) 3946 1600 (ext. 6423)
E: napham@kpmg.com.vn

Nguyễn Mạnh Cường

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (24) 3946 1600 (ext. 6569)
E: cuongnguyen1@kpmg.com.vn

Trần Thị Thanh Minh

Giám đốc
Dịch vụ Pháp lý
T: +84 (24) 3946 1600 (ext. 6491)
E: mttran@kpmg.com.vn

Theo dõi chúng tôi trên:

Mọi thông tin ở đây đều là thông tin chung không được cung cấp cho bất kỳ trường hợp cụ thể của bất kỳ tổ chức hay cá nhân nào. Mặc dù chúng tôi cố gắng cung cấp thông tin chính xác và cập nhật nhất một cách có thể, tuy nhiên chúng tôi không thể đảm bảo rằng những thông tin này còn chính xác lúc đến tay người người đọc hiện tại hay trong tương lai. Bất cứ ai cũng không nên dựa trên thông tin ở đây để áp dụng vào một trường hợp cụ thể nào đó nếu không có được sự tư vấn tham khảo từ các chuyên viên.

© 2019 Công ty TNHH Thuế và Tư vấn KPMG, một công ty Trách nhiệm Hữu hạn một thành viên được thành lập tại Việt Nam và là một công ty thành viên trong mạng lưới các công ty KPMG độc lập, liên kết với Hiệp hội KPMG Quốc tế ("KPMG Quốc tế"), một tổ chức Thụy Sĩ. Tất cả các quyền được bảo hộ.

kpmg.com.vn